

Klimat- och
näringslivsdepartementet

LOs svar på Kommissionens förslag till ändring av EU:s klimatlag och EU:s klimatmål för 2040 (COM (2025) 524)

LO har getts möjlighet att ge sin syn på EU-kommissionens förslag gällande ändringar i förordning (EU) 2021/1119 om inrättandet av en ram för att uppnå klimatneutralitet och vill framföra följande synpunkter.

LOs synpunkter i sammanfattning

- LO är positiv till förslaget att minska utsläppen av växthusgaser inom EU med 90% senast år 2040 jämfört med 1990. Förslaget ligger i linje med rekommendationen från europeiska vetenskapliga rådgivande organet för klimatförändringar (ESABCC) och innebär att EU också fortsättningsvis är globalt ledande i arbetet med att nå klimatneutralitet.
- Kommissionen hänvisar i sitt förslag till den så kallade Draghi-rapporten om Europas framtida konkurrenskraft. LO delar dess uppfattning att en utfasning av fossila bränslen inte bara är avgörande för planeten, utan också en central drivkraft bakom ekonomisk tillväxt när den integreras i industri-, konkurrens- och handelspolitiska program. Att ligga i framkant vad gäller utsläppsminskningarna innebär att EU också kan ligga i framkant när det gäller att utveckla den teknik samt de varor och tjänster som kommer att efterfrågas i fler länder allt eftersom de ställer om i enlighet med Parisavtalet.
- LO ställer sig tveksam till förslaget att tillåta så kallade artikel 6-åtgärder på 3 procent för att nå målet om 90%. Detta vore en ny mekanism inom EUs klimatpolitik som riskerar att leda till att EUs bidrag till de globala utsläppsminskningarna inte blir så stor som avsetts. Åtgärder i många utvecklingsländer kan bli ett sätt att hejda en ökning av utsläppen snarare än en minskning av desamma.
- LO stöder åtgärder som möjliggör för utvecklingsländers ekonomier att växa klimatneutralt men anser att det måste råda vattentäta skott mellan sådana åtgärder och EUs åtgärder för att minska sina utsläpp.
- LO är positiv till kommissionens förslag att i förordningen framhäva behovet av att "säkerställa en rättvis och socialt

jämlik omställning för alla” (s.12). LO vill dock understryka att detta bör ske genom att främja social dialog.

En rättvis omställning förutsätter social dialog

LOs uppfattning är att EU ska föra en klimatpolitik som ligger i linje med Parisavtalets klimatmål och att det sker enligt principerna för en rättvis omställning. Det förutsätter att klimatpolitiken förenas med en ekonomisk och social politik som leder till full sysselsättning där de anställda har goda löner och arbetsvillkor. Särskilt viktigt är att arbetsmarknadens parter genom social dialog får inflytande över den strukturomvandling som krävs för att ställa om produktionen av varor och tjänster till att bli klimatneutral.

LO är därför positiv till kommissionens förslag att i förordningen framhäva behovet av att ”säkerställa en rättvis och socialt jämlik omställning för alla” (s.12). LO vill dock understryka att detta bör ske genom att främja social dialog.

En progressiv näringspolitik med ett klimatmål i enlighet med Parisavtalet

Insikten om klimatförändringarnas negativa påverkan på naturen och människors livsvillkor driver utvecklingen mot en fossilfri och klimatneutral ekonomi. LO delar därför slutsatsen i den så kallade Draghi-rapporten att fossilfrihet inte är ett hinder utan en nödvändig drivkraft för långsiktig tillväxt av EUs ekonomi. Det är därför en fördel om EU ligger i framkant med att utveckla den teknik liksom de varor och tjänster som möjliggör Parisavtalet då dessa kan förväntas efterfrågas i fler länder allt eftersom de genomgår motsvarande omställning. Med kommissionens förslag kommer EU också fortsättningsvis att vara globalt ledande när det gäller att nå klimatneutralitet.

Enligt kommissionens förslag ska EU minska sina utsläpp av växthusgaser med 90 procent till år 2040 jämfört med 1990. Det ligger i linje med rekommendationen från europeiska vetenskapliga rådgivande organet för klimatförändringar (ESABCC) som rekommenderar EU att till 2040 minska nettoutsläppen av växthusgaser med 90-95% jämfört med 1990. EU-kommissionens förslag bygger därutöver på en omfattande konsekvensbedömning med en detaljerad analys av sektorsspecifika färdvägar som med början 2030 leder till klimatneutralitet senast 2050. Kommissionens förslag förefaller således ligga i linje med den inriktning som LO anser att EUs klimatpolitik ska ha.

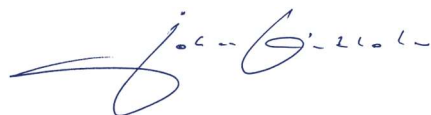
Ett nytt inslag i EUs klimatpolitik är förslaget att tillåta s.k. artikel 6-åtgärder, dvs åtgärder för att minska utsläppen i länder utanför EU. Enligt kommissionens förslag skulle 3 procent av utsläppsminskningarna kunna tillgodoräknas genom åtgärder som minskar utsläppen i länder utanför EU. Det kan förefalla rimligt

eftersom klimatförändringarna är globala. Det spelar med andra ord ingen roll i vilken region utsläppen minskar så länge den totala mängden växthusgaser blir mindre. En fråga är dock i vilken utsträckning åtgärderna under artikel 6 minskar utsläppen alternativt förhindrar en ökning av utsläppen?

Parisavtalet förutsätter en minskning av nuvarande utsläppsnivåer. En siffra som ibland nämns är att de globala utsläppen måste vara mindre än 1 ton per capita och år. Ur det perspektivet är de nuvarande utsläppen i många utsläppsländer inte ett problem. Per capita utsläppen för flera av de utvecklingsländer som exempelvis Sverige har artikel 6-avtal med, ligger redan idag under den nivå som är acceptabel enligt Parisavtalet. Ghanas utsläpp per capita uppgick år 2023 till 0,74 ton och motsvarande siffra för Nepal är 0,57 ton. Utmaningarna uppstår när utvecklingsländernas ekonomier ska växa, varvid energiförbrukning ökar. För att förhindra att det innebär ökade växthusgasutsläpp, krävs investeringar i klimatneutral energiproduktion.

Som klimatbistånd är det rimligt och rätt att stödja sådana länders utbyggnad av klimatneutral energi. Däremot är det inte säkert att det leder till en minskning av befintliga globala utsläpp.

Med vänlig hälsning
Landsorganisationen i Sverige

Johan Lindholm

Johan Hall
Handläggare